

VELFÆRDSMagasinet

VEJLE KOMMUNE

– Specielt for førtids- og folkepensionister i Vejle Kommune

INFORMATION

fra
Vejle Kommune

Tema: RusmiddelCenter Vejle
Gademedarbejderen: Et hårdt liv på gaden...

Læs side 14

Et værdigt minde i Brejning | **Hils på det nye Frivilligråd**
– Bjørn Nørgaard-mindesøjle | – se de 14 medlemmer

02 /2018

Beboer Marian Christensen og centerleder Tommy Neesgaard holdt begge en tale, da der var første spadestik til opførelsen af 11 nye boliger og et fælleshus på Fuglekærgård.

Byggeriet på Fuglekærgård er godt i gang

Første spadestik til nye og bedre boliger til beboerne på Fuglekærgård, som huser voksne med udviklingshandicaps og adfærdsproblemer, er nu taget. I alt bygges 11 nye boliger og et nyt fælleshus, som forventes at stå færdigt allerede i december i år. De nuværende er gamle og utidssvarende. De nye

boliger får eget køkken, bad, stue og soveværelse, så beboerne bedre kan trække sig tilbage, hvis det bliver nødvendigt. Mange har det svært, og derfor har de behov for at være alene. Og når de har mulighed for at trække sig tilbage, undgås en del konflikter.

Det gode samarbejde med råd og nævn

I april var der fælles temamøde for de råd og nævn, som Voksenudvalget og Seniorudvalget er i kontakt med og samarbejder med. Det drejer sig om Ældrerådet, Udsatterrådet, Handicaprådet,

Frivilligrådet og Borger- og Netværksrådet. De var inviteret for at blive klædt godt på i forhold til bl.a. styrelsesloven, vedtægter – og snakke om opgaver i fremtiden og afstemme forventninger. Målet var at give tryghed og klarhed om roller og opgaver – og et godt afsæt for et godt samarbejde mellem politikere, forvaltning og de mennesker, som repræsenterer borgerne.

Nyt herberg i Vejle midtby

Den 1. april åbnede Vejles nye herberg. Det har adresse på Damhaven 1, og lejemålet bruges til to formål: Det er herberg om natten og værested om dagen. Natherberget har åbent alle ugens dage hele året fra kl. 22.00-8.00. Der er faguddannet personale til stede i åbningstiden,

men drives i samarbejde med frivillige. Herberget er et tilbud til hjemløse og andre socialt udsatte – et sted, hvor man kan tage hen, hvis man har brug for et sted at sove. I tilknytning til herberget er et værested, som har åbent fra kl. 16.00-22.00 alle ugens dage. Her er også uddannet personale og frivillige. Brugere kan komme og være sammen med hinanden og tale med personalet. Her vil brugerne blive støttet i at håndtere deres udfordringer, samtidig med at der arbejdes med at finde mere varige løsninger, der kan forbedre deres livssituation. Det er Vejle Krisecenter, som driver stedet.

Foto: Nils Rosenvold

– Det er vigtigt med et tillidsfuldt forhold til de socialt udsatte borgere for at kunne hjælpe dem, siger Trine Halle, gadesygeplejerske i Vejle.

Redaktionen sluttede 25. april 2018.

Magasinet afleveres til FK Distribution 14. maj med efterfølgende omdeling den 21. og 22. maj.

Gratis udendørs morgengymnastik

– nu 4 steder i kommunen

„Idræt i dagtimerne“ i Vejle har de sidste 4 år tilbudt gratis morgengymnastik på stranden ved Albuen og fra 2017 på plænen ved Vejle Bibliotek med cirka 170 deltagere i alt pr. gang. Og nu udvides konceptet igen – denne gang til også at omfatte Give og Ødsted.

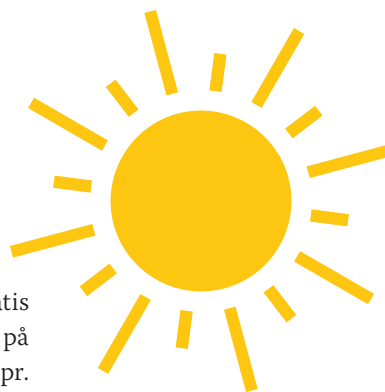
– Det er fantastisk, at vi får disse to byer med. Den begejstring, de frivillige instruktører har lagt i denne udfor-
dring, er unik. Begge byer har lavet et stort forarbejde med
forberedelse af øvelser, testning af lyd og scene mv. Og
begge steder vil der i lighed med Vejle være mulighed for
efterfølgende at købe kaffe og rundstykker til 20 kr., siger
Lars Damgaard, leder af „Idræt i Dagtimerne“ i Vejle.

– Erfaringerne fra Vejle viser, at 30 % af de fremmødte ikke
dyrker nogen former for motion. En af grundideerne bag
„Idræt i Dagtimerne“ er netop at gøre inaktive borgere til
aktive borgere, siger Lars Damgaard.

Har du lyst til at deltage i morgengymnastik i enten Vejle,
Give eller Ødsted, møder du bare op, og du må gerne tage
både hunden og naboen med.

Morgengymnastikken starter i maj følgende steder og tids-
punkter:

Vejle Bibliotek – mandag kl. 9.00
Albuen i Vejle – onsdag kl. 8.30
Give Bibliotek/Huset – torsdag kl. 9.00
Brunmosehallen i Ødsted – fredag kl. 9.00

Indhold

Et værdigt minde ... for de skæve liv i Brejning	side 4
Gode råd om hjælpemidler	side 6
Hvad gør du, når et menneske tumler med psyken?	side 8
Hvordan zzzzover du?	side 9
VejleMuseerne: Arrangementer	side 10
Tema: RusmiddelCenter Vejle	side 12
Det er gratis... og kræver ingen henvisning	side 12
Gademedarbejderen: Et hårdt liv på gaden	side 14
Det skulle jeg have gjort for meget længe siden	side 15
Invitation til Vejles eget folkemøde	side 17
10 tegn på demens	side 18
Det nye Frivilligråd	side 18
Kontakt til kommunen	side 19
VejleMuseerne: Udstillinger	side 20

Motionsfodbold for psykisk sårbare mænd

Verdens mest populære sport er meget mere end god
underholdning. Den har en lang række gode effekter
for både den fysiske og mentale sundhed. Derfor tilby-
der „Idræt for psykisk sårbare“ nu motionsfodbold for
mænd tilknyttet socialpsykiatrien i Vejle Kommune
eller Psykiatrisk Afdeling på Vejle Sygehus. Træningen

er hver torsdag eftermiddag fra kl. 13.30-14.30 i gymnastiksalen på
Nordbanen, som ligger ved Psykiatrisk Afdeling på Vejle Sygehus.
Det kræver ingen forhåndstilmelding. Du møder bare op. Efter
træningen er der 3. halvleg og cafehygge.

*Kontakt Peter Saaby på tlf. 75 82 39 94, mail: petsa@vejle.dk for
flere oplysninger.*

Brejning mindelund

Et værdigt minde ...for de skæve liv i Brejning

Kirkeminister Mette Bock besøgte mindelunden i Brejning, hvor bestyrelsen for museet Kellers Minde arbejder hårdt på at skaffe penge til at rejse en Bjørn Nørgaard-mindesøjle for de begravede ved Den Kellerske Anstalt. De håber, at besøget kan sætte fokus på projektet og vigtigheden af, at alle fortjener at blive husket.

Kun et trækors

– Det var en tidligere beboer, Bjarne Jensen, på Den Kellerske Anstalt, som fik ideen til søjlen, og som synes, at det kun er rimeligt, at de døde beboere også får en mindesten, når der er en for personalet, fortæller Jens Eskildsen, formand for bestyrelsen i Kellers Minde og fortsætter:

– Vi vidste, at det vil tage tid at skaffe penge nok. Vi har allerede brugt to år, men vi giver ikke op.

Han får opbakning af ministeren:

– Det har længe været ønskeligt, at

Den Kellerske Anstalts beboere blev mindet på en værdig måde. Det vil være meget glædeligt, hvis ønsket nu endelig kan opfyldes, siger Mette Bock.

En smuk påmindelse

Det er kunstner Bjørn Nørgaard, der har lavet udkastet til søjlen. Den hedder „Den knækkede skæve søjle“ og er et symbol på tilværelsens knæk. ▶

Frivilligrådet

Formand: Anders Hareskov Andersen, Foreningernes Hus Vejle, tlf. 28 59 84 44. Næstformænd: Knud Møller, Frivilligcenter Give, Susanne Clausen, Broen.

Sekretær: Nis Bruun, Frivilligcenter Jelling, tlf. 54 94 15 88.

◀ *Kirkeminister Mette Bock besøgte mindelunden i Brejning, hvor bestyrelsen for museet Kellers Minde arbejder hårdt på at skaffe penge til at rejse en Bjørn Nørgaard-mindesøjle.* ▶

– Vi har jo en tendens til at tro, at livet udvikler sig planmæssigt, og at vi rationelt kan have styr på det hele. Men hverken det ene eller det andet passer. Alle oplever knæk, små og store dommedage i deres liv. Og det skæve er ofte en bedre tilgang til tilværelsen end regelrette menneskers mange planer. Begge disse sandheder havde trange kår på Den Kellerske Anstalt – men de er nu smukt symboliseret af Bjørn Nørgaards skæve, knækkede søjle, som vil komme til at stå som en smuk påmindelse om stedets historie, siger Mette Bock.

Der skal findes 3,5 mio. kr. til projektet, som du kan læse mere om på museets hjemmeside www.kellersminde.dk

Du kan også kontakte Jens Eskildsen, formand for bestyrelsen i Museet Kellers Minde, på telefon 61 67 75 85 for mere information. ●

Mere om mindesøjlen

- Mindesøjlen hedder „Den knækkede skæve søjle“ og viser to mennesker på toppen. En siddende og en stående. Søjlen er knækket og skæv som et symbol på tilværelsens knæk, og at der findes andre måder at tænke på, og at disse måder har lige så stor værdi som alle andre.
- Mindesøjlen skal opføres som en otte meter høj skulptur i støbejern, granit, stål og glas og placeres midt i mindelunden.
- Cirka 1.650 patienter fra Den Kellerske Anstalt er blevet begravet i lange rækker med et enkelt udformet hvidmalet trækors, som blev genbrugt, når gravfreden udløb. Trækorsene er nu helt væk. Anstaltens ansatte fik derimod en mindesten og er i dag samlet i en cirkel i en mindelund. Og det er her, Bjørn Nørgaards mindesøjle skal placeres.
- Den Kellers Anstalt blev oprettet i 1865 i København af Johan Keller, men flyttede i 1898 til Brejning ved Vejle og havde plads til 600 beboere. Over de næste 70 år steg antallet til 1800. I 1970'erne begyndte staten at nedlægge de store åndsvage-anstalter. I 1990 blev Den Kellerske Anstalt endelig nedlagt og opdelt i seks bofællesskaber og udviklingscentre.

◀ Mindesøjlen „Den knækkede skæve søjle“ skal opføres som en otte meter høj skulptur i støbejern, granit, stål og glas og placeres midt i mindelunden.

Foreningernes Hus Vejle: Anders Hareskov Andersen, Lisbeth Hansen. FrivilligCenter Egtved: Kent Jensen. FrivilligCenter Jelling: Nis Bruun. FrivilligCenter Børkop: Torben Madsen. FrivilligCenter Give: Knud Møller. Handicaporganisationer: Jens Bork, Patientforeninger: Mogens Vedel. Ældregrupper: Anna Marie Jensen. Børn og Unge: Susanne Clausen, Broen. Humanitære foreninger: Bjarne Sørensen, Danske Bloddonorer. Væresteder: Jette Bast, Vejle Krisecenter. Voksenudvalget: Gitte Frederiksen (V). Seniorudvalget: Azra Hasanbegovic (A). Administrativt: Anne Kristensen.

Ved du,

at der findes mange hjælpemidler, som kan hjælpe dig, hvis dit syn svigter. Du kan købe hjælpemidlerne i butikker eller på nettet. Hvis dit syn er under 30 % på bedste øje, kan flere hjælpemidler bevilliges af kommunen. Hvilke hjælpemidler, du kan få gennem kommunen, afhænger af en individuel og konkret vurdering af dit behov. Kontakt Syn og Teknologi i Myndighedsafdelingen på tlf. 76 81 80 94.

I Velfærdsmagasinet sætter vi fokus på hjælpemidler – denne gang på hjælpemidler til nedsat syn.

Hvis synet svigter

Mange mennesker har problemer med synet. Oftest hjælper et par briller, men for mange ældre mennesker er briller ikke altid nok. Næsten 60 % af de ældre har det, som kaldes nedsat kontrastsyn. Heldigvis er der hjælp at hente.

Et nedsat kontrastsyn betyder, at synet er tåget, og at farver og konturer fremstår udviskede og uklare i forhold til hinanden. F.eks. er det svært at se niveauforskelle, hvilket er vigtigt, når man går på trapper eller skal passere en kantsten. Over halvdelen af alle faldulykker blandt ældre sker på grund af nedsat kontrastsyn. Også øjensygdomme, som grå stær, grøn stær og AMD (øjenforkalkning) giver store problemer med synet.

Gode råd ved nedsat syn

1. Få tjekket dit syn

Dårligt syn kan skyldes, at dine brilleglas ikke længere passer i styrken. Kontakt din optiker og få kontrolleret dit syn. Ved mistanke om øjensygdomme skal du kontakte din øjenlæge.

2. Sørg for en god belysning

En god belysning er vigtigt, hvis dit syn driller. Når vi taler belysning, tænker mange „hyggebelysning“. Det skal se pænt ud og være hyggeligt, men det betyder ofte, at der hverken er et godt lys eller tilstrækkeligt med lys. For mennesker med nedsat syn er det vigtigt med meget lys og med direkte lys ned på det, du skal se, hvad enten du læser avis, spiser, laver mad eller går på trapper.

3. Skab kontraster i din indretning og hverdag

Hvis farver og konturer er utydelige, og synet er tåget, skal du sørge for gode kontraster. Har du et hvidt køkkenbord, skal der knald på farvene på karklude og spækbrætter. Har du et hvidt spisebord og hvidt porcelæn, så læg en farvet dækserviet imellem.

▲ Borddækning uden kontrast gør det svært at se de enkelte dele på bordet.

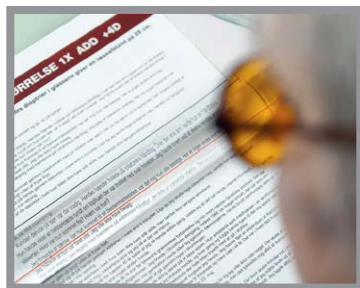
▲ Borddækning med kontrast, så du kan se alle dele.

4. Vælg det rigtige lys til avislæsningen – eller læs avisen på nettet

Det kan være svært at læse avisen, når synet bliver dårligt. Desværre er mange aviser trykt på grumset, gråt papir, og bogstaverne er ofte mere grå end sorte. Det betyder, at mange – selv med læsebriller – har svært ved at se de små bogstaver tydeligt. Her er lys vigtigt, ikke blot stærkere lys (altså flere watt i elpæren), men også lysfarven (måles i kelvin°) har stor betydning for læsefunktionen. Mennesker med nedsat kontrastsyn kan derfor have stor glæde af at vælge et hvidligt lys ved enten at købe halogenpærer eller elsparepærer med høj kelvin-grad.

Mange aviser og blade udkommer i dag elektronisk, så du kan læse din avis på en tablet eller på en computer, hvor du kan forstørre teksten og evt. lave kontraster – og derved nemmere se og læse teksten.

◀ *Luplineal*

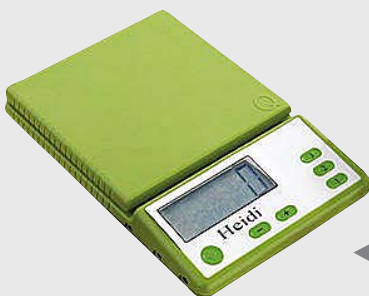

◀ *Lupper med og uden lys*

Luplampe ▲

Andre gode hjælpemidler til brug i hjemmet

◀ *Talende køkkenvægt*

Skærekasse til brød ▶

◀ *Tastatur med kontrast sort/gul*

Mobiltelefon med talende tastatur og ekstra store taster ▶

i Kontakt

Har du konkrete udfordringer med dit syn eller spørgsmål til produkterne i denne artikel, så kontakt Syn og Teknologi i Myndighedsafdelingen på tlf. 76 81 80 94 (mandag, onsdag og fredag kl. 8.30-9.30) eller synskonsulenten hos CSV kommunikation og teknologi på tlf. 76 81 55 70 (tirsdag og onsdag kl. 8.30-10.00) for råd og vejledning.

▲ *Talende armbåndsur*

Nøglehulsfanger Worm ▶

SPOR18

Kursus i psykisk førstehjælp

Hvad gør du, når et menneske tumler med psyken?

Hvad gør man, når en ven, et familiemedlem eller naboen rammes af stress, angst eller en depression? Ofte for lidt. Rådgivningen SPOR18 holder derfor gratis kurser i psykisk førstehjælp.

Kan du forestille dig følgende: Din gode ven har mistet sin kone efter lang tids sygdom. Han er begyndt at trække sig fra sociale sammenhænge og er blevet mut. Når du spørger, om der er noget galt, svarer han, at det går fint. Men du er ikke overbevist. Hvad vil du gøre?

Det eksempel og mange andre bliver taget op på kurset i „Psykisk Førstehjælp“. Undervisningen veksler mellem oplæg og gruppearbejde, hvor deltagerne arbejder ud fra forskellige cases. Desuden supplerer underviserne og nogle af deltagerne med oplevelser fra det virkelige liv. Det er en undervisningsform, der passer Tove Reinert godt. Hun deltog på kurset sidste år:

– Det bedste ved kurset var at møde andre, der har stået ansigt-til-ansigt med et menneske, der havde brug for hjælp. Det var eksempler på situationer, der vi-

ste, at man ikke behøver at være bange for at stille spørgsmål.

Tove Reinert lærte ikke at stille en diagnose eller udøve terapi, men fik basisviden og redskaber til at handle i stedet for at gå rundt om den varme grød:

– Jeg har lært at spørge mere direkte, lytte og fortælle, at jeg gerne vil hjælpe, f.eks. med at følges til læge eller undersøge, hvilke muligheder der er for at få hjælp.

Førstehjælpskurset afvikles over tre dage. Du kan tilmelde dig på www.vejle.dk/psykiskfoerstehjælp, eller du kan ringe til SPOR18, Sundhedsafdelingen på tlf. 76 81 83 50.

Næste kursus er den 4. juni. SPOR18 opretter gerne et kursus, hvis din forening eller andre er interesserede. ☒

Handicapråd

Formand: Peter Skov Jørgensen, Dansk Handicap Forbund, tlf. 75 82 58 30 / 23 32 40 62.

Næstformand: Gitte Frederiksen (V), tlf. 24 42 86 95.

Sekretær: Nanja Søbakke Kreutz, tlf. 76 81 15 52.

Hvordan ZZZZover du?

Vender og drejer du dig i timevis, før du falder i søvn? Få tips, der kan hjælpe de fleste.

Unge undervurderer ofte, hvor meget søvn de har behov for. Sundhedsvejleder Lehne Andersen oplever det omvendte problem, når hun kommer på et forebyggende hjemmebesøg hos ældre borgere:

– Mange fortæller, at der kan være problemer med at sove. I den forbindelse spørger jeg ind til, om de sover i løbet af dagen, da man stjæler af sin nattesøvn, hvis man sover om dagen. Som voksne har vi kun brug for 6-8 timers søvn.

Et af de råd, som søvnklinikker ofte bruger mod søvnløshed, er at stå op på det samme tidspunkt hver dag – uanset hvor træt man er. For ældre kan det være en ekstra stor udfordring. Den dybe søvn, REM-søvn, bliver nemlig mindre og mindre med alderen. Det betyder, at mange vågner flere gange om natten. Derfor kan det være ekstra hårdt at stå op på det samme tidspunkt. Men de fleste vil opleve, at de får en længere og længere søvn, hvis de holder fast i en bestemt soverutine.

Nogle eksperter mener, at man skal droppe „en morfar“ midt på dagen, hvis man har problemer med at sove. Andre mener, at en let lur midt på dagen, er sundt. Det er Lehne Andersen enig i:

– Det er ikke godt at sove en time, men det er sundt for kroppen at hvile i løbet af dagen. Specielt, når du bliver ældre. Så en halv times hvil, hvor du slapper af og måske sover lidt, er der ikke noget galt i.

Gode råd til bedre søvn

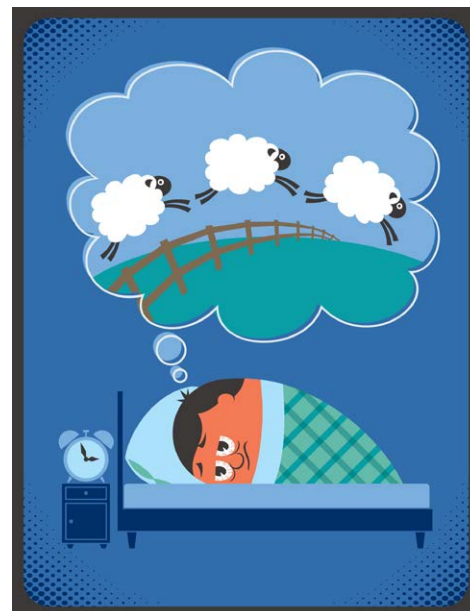
- Drik mindre kaffe, især om eftermiddagen og aftenen.
- Lad være med at drikke eller spise væskeholdige mad de sidste 1-2 timer, før du går i seng.
- Undgå alkohol eller tobak før sengetid.
- Undgå skærme (tv, computer mv.) et par timer før sengetid.
- Undgå store måltider før sengetid.
- Undgå hård fysisk træning de sidste 3 timer før sengetid.
- Indarbejd en regelmæssig rytme for at gå i seng og stå op. Om morgenen står du op til et fast tidspunkt, uanset hvor lidt eller meget du har sovet.
- Undgå søvn om dagen.

- Sørg for en behagelig lav temperatur i soveværelset (18-21 grader). Undgå lys eller støj.
- Brug ikke sengen til andet end søvn og eventuelt sex.
- Stå ud af sengen, hvis du bliver liggende søvnløs mere end 30 minutter.
- Berolig dig selv med, at en nat eller to uden søvn er ufarlig, selv om det er meget opslidende. ●

Er sovepiller sagen?

Kun i en kortere periode, hvor mangel på søvn belaster dig så meget, at du ikke kan få din hverdag til at hænge sammen. Du kan nemlig blive afhængig af sovemedicin, og med tiden vil det alligevel miste sin virkning.

Hvis du bruger sovemedicin, virker det bedre, hvis du tager en tablet af og til frem for hver aften. Mange af de nyere sovemedikler er bedre, da de giver mindre risiko for misbrug. Men de er også dyrere. Specielt hos ældre er der ofte bivirkninger som svimmelhed, tendens til at falde og forvirring ved sovemedicin. Desuden påvirker medicinen din søvnkvalitet, og du er først rigtig vågen, når medicinen er ude af kroppen.

Karl Erik Lund (O), tlf. 21 54 83 37, Azra Hasanbegovic (A), tlf. 60 13 03 08, Henning Dam (A), tlf. 21 69 98 61, Yelva Bjørn Jensen, Velfærdsforvaltningen, tlf. 29 26 37 11, Henrik Michael Kragh, Teknik & Miljø, tlf. 76 81 24 32, Anni Lind Guldbrandt, Børne- og Ungeforvaltningen, tlf. 78 11 58 29, Annette Christiansen, Autistforeningen, tlf. 20 73 05 01, Kirsten Marie Sørensen, LEV, tlf. 75 73 58 09, Jens Bork, Dansk Handicap Forbund, tlf. 75 73 19 95, Flemming Leer Jakobsen, SIND, tlf. 20 18 82 64, Thomas Wette, Dansk Blindesamfund, tlf. 28 70 25 22, Anders H. Andersen, Landsforeningen Ligeværd, tlf. 28 56 84 44.

VejleMuseerne: Arrangementer

Sommerdag i jernalderen

12. august kl. 10-15

Tag familien med til en dag med dyr, jernaldermad og aktiviteter. Sommeren er den bedste tid i jernalderen. Solen varmer, fuglene fløjter, lammene springer rundt, og man kan indsamle mad i skov og eng.

Tag familien med og oplev en sommerdag i jernaldermiljøet med nogle af de aktiviteter, der hører til sommeren: Vær med til at fodre geder, får, koen og studene, og prøv kræfter med nogle af jernalderbondens mange redskaber og gøremål.

Store og små hænder kan prøve forskellige jernalderhåndværk, malke koen og gederne og indsamle urter. Og så skal vi sammen tilberede et dejligt jernaldermåltid, som vi til sidst spiser foran høvdingens gård. Alt foregår i familietempo, og der er opgaver til store og små.

Sted: Jernaldermiljøet i Vingsted

Pris: Børn 40 kr./voksne 80 kr.

www.vejlemuseerne.dk/sommerdag-i-jernalderen

Udstilling med nogle af de vildeste og mærkeligste genstande – læs mere på side 20. ▲

Vandeksperimenter på Randbøldalmuseet

Hele sommerferien, tirsdag til søndag kl. 10-16

I det helt nyrenoverede vandeksperimentarium på Randbøldalmuseet kan man få føling med det, der er grundlaget for hele industrieventyret i Randbøldal – vandkraften. Her kan børn og voksne prøve at vinde over vandets tyngde og hæve det med enkel og historisk teknik som Arkimedes's skrue, brøndvinde, vippebrønd, trædemølle og et helt slusesystem. Tag madkurven med og oplev naturen, historien og håndværket i Randbøldal.

Indenfor på museet kan du også høre historierne om, hvordan det var at være barn i Randbøldal.

Sted: Randbøldalmuseet

Pris: Gratis

www.vejlemuseerne.dk/randbøldalmuseet

Find børnenes historie

Hele sommerferien, tirsdag til søndag kl. 10-17

Hvorfor er det næsten altid kun de voksnes historie, der bliver fortalt på museerne? Gå på jagt med UV-lommelygter på hele ►

Ældrerådet

Formand: Hans Erik Pedersen tlf. 41 81 55 00

Sekretær: Morten Eriksen, Vejle Kommune tlf. 76 81 81 18, moeri@vejle.dk

Kulturmuseet Spinderihallerne og find børnenes historie – helt fra jernalderen til industrialiseringen og i går.

Der har altid været børn. Men børnenes historie er ikke altid lige let at få øje på. Du må lede i hjørnerne bag fabrikernes store maskiner og dybt i mosen sammen med oldtidens offergaver. Hvis du kigger godt efter, finder du børnenes historie, gemt mellem de voksnes.

Sted: Kulturmuseet Spinderihallerne

Pris: Gratis

www.vejlemuseerne.dk/børnenes-historie

I den gamle møllers fodspor

Hele sommerferien, tirsdag til søndag kl. 11-16

Gå på opdagelse i Vejles gamle mølle. Hvordan lavede man mel i gamle dage, og hvor mange trapper skulle mølleren gå op og ned af hver dag? Møllen står stadig indvendig, som var det i går, den var i brug. Den gamle møllebygning, som er fra 1890 og stadig rummer det originale inventar fra 1930'erne, er en oplevelse for alle sanser.

Sted: Vejle Vindmølle

Pris: Gratis

www.vejlemuseerne.dk/møllerens-fodspor

Åbent væveværksted på Randbøldalmuseet

Onsdage i juni/juli/august og mandag til fredag i uge 28 kl. 10-16

Kom tæt på det gamle vævehåndværk og mød væverne i værkstedet på Randbøldalmuseet. Kig indenfor i det levende værksted og bliv inspireret. Du har også mulighed for at prøve kræfter med væveriet selv.

Randbøldal har en lang historie som både papir- og tekstilfabrik. Brug sommeren til at sætte et af de gamle håndværk i spil ved at opleve udstillingen i den smukt beliggende fabrik.

Sted: Randbøldalmuseet

Pris: Gratis

www.vejlemuseerne.dk/randbøldalmuseet

Der kommer tog!

Hver søndag fra 1. juli til 12. august

I 2018 er det 150 år siden, at jernbanen kom til Vejle. Hver søndag fra den 1. juli til den 12. august kan man køre med veterantogget på jernbanestrækningen gennem Grejsdalen mellem Vejle og Jelling.

Det er et usædvanligt smukt område og en dejlig tur på en af Danmarks stejleste jernbanestrækninger. Naturen er køn og netop en tur i de 100 år gamle vogne giver en enestående mulighed for at nyde Grejsdalen helt tæt på fra en af vognenes åbne endeperroner.

Med på turen er VejleMuseernes udstilling DER KOMMER TOG om den østjyske længdebanes strækning fra Fredericia til Århus, der blev åbnet i 1868. Selve togturene er arrangeret af Sydjyllands Veterantog.

Sted: Vejle-Jelling tur/retur

Pris: voksne 100 kr./børn 50 kr. (4-14 år)

www.vejlemuseerne.dk/tog-og-sjvt.dk

VejleMuseerne
Oplevelser i tiden

Anna Marie Bjorholm Dahl, tlf. 21 19 74 39, Anne Grethe Lund, tlf. 60 19 66 91, Bent Illum Eskesen, tlf. 20 85 59 95, Bodil Sørensen, mobil 23 95 54 24, Connie Axel, tlf. 20 83 50 90, Dorte Rørbye, mobil 22 36 94 48, Erik M. Andersen, mobil 40 46 16 52, Hans Erik Pedersen, mobil 23 81 90 36, Inge Merete Kristiansen, tlf. 23 62 66 14, Inge Nordheim, mobil 30 73 00 71, Marie Schouenborg, mobil 40 34 66 25, Povl Tiedemann, mobil 40 21 64 72, Svend Egon Christensen, mobil 29 71 59 75.

Tema: RusmiddelCenter Vejle

Det er gratis... og kræver ingen henvisning

RusmiddelCenter Vejle behandler årligt 240 nye borgere, som drikker for meget, og som gerne vil ud af afhængigheden. Frivillighedens vej er den mest farbare, siger centrets leder, Peter Bloch-Sørensen.

De kommer lige ind fra gaden. Eller har måske ringet i forvejen for at få en aftale. Ofte efter pres fra familien, venner eller kolleger. Det kræver ingen henvisning fra lægen at komme i behandling hos RusmiddelCenter Vejle. Det er et gratis tilbud, som kan ske ambulant eller som døgnbehandling. Man kan komme ind lige fra gaden – endda helt anonymt i første omgang. Og der er tilmed garanti for at komme i behandling inden for de næste 14 dage.

– Mange tror, det kræver indlæggelse. Men det gør det ikke, siger Peter Bloch-Sørensen. Han er leder af RusmiddelCenter Vejle med adressen Horsensvej 35 og med en afdeling på Sønderbrogade 40-42, ligeledes Vejle by.

– Man kan være anonym, så længe behandlingen kun drejer sig om samtale. Har man brug for medicinsk behandling, skal borgeren registreres. Der er ansat både social- og sundhedsfagligt personale, herunder psykolog og læge, siger Peter Bloch-Sørensen.

I afdelingen på Sønderbrogade kan voksne over 25 år med stofmisbrug få rådgivning og hjælp i form af behandling. Desuden kan visiterede stofmisbrugere få udleveret Metadon med mere. Det er også her fra, at centrets tre gademedarbejdere, pædagoger og sygeplejerske går ud og giver hjælp og støtte til socialt udsatte som hjemløse, alkoholmisbrugere og gade prostituerede.

Myterne er mange

Årligt er der omkring 240 nye i behandling for alkoholmisbrug. Mange borgere er lidt betænkelige, når de kommer. For der er mange myter om, hvordan behandlingen foregår. Mange tror, at de skal indlægges til døgnbehandling og afsendes fra familie og netværk. Eller skal i Antabus-behandling. ►

Af: Anna Marie Bohsen

Foto: Nils Rosenvold

◀ Peter Bloch-Sørensen:

– Man kan såmænd komme anonymt, så længe behandlingen er samtale.

– Men sådan er det slet ikke, slår centerleder Peter Bloch-Sørensen fast. Tværtimod foregår det helt frivilligt. Ellers kommer man ingen vegne. Det er den enkelte, der bestemmer, hvor langt han eller hun vil gå med i behandlingen.

– Der er mange årsager til, at man begynder at drikke eller på anden måde får et misbrug. Derfor er det typiske forløb, at borgeren får rådgivning om de behandlingsmuligheder, der er – visiteres og tilbydes eventuelt afrusning. Måske er det nødvendigt med udredning hos centrets psykolog eller læge for bagvedliggende psykisk lidelse, inden den egentlige behandling går i gang, fortæller Peter Bloch-Sørensen.

Familie og netværk med

Behandlingen består typisk af et samtaleforløb, individuelt eller i grupper, og kan vare fra nogle uger til måneder. Behandlingen skal helst ske i et tæt samarbejde med de pårørende og det øvrige netværk. Men det bliver altid på den behandlingssøgendes præmisser.

– Det er som regel hele familien, der er ramt. Derfor er det vigtigt, at de pårørende inddrages for at kunne støtte op om, at den drikkeende bliver i behandlingen, understreger centerlederen. Og han føjer til, at man kan bevare sit forhold til hjem, familie, venner og omgangskreds, mens behandlingen står på.

Skadeligt forbrug

– Erfaringerne viser, at når man endelig beslutter sig for at søge hjælp, så har man i gennemsnit haft et skadeligt forbrug af alkohol i 12 år. Langt de fleste kommer efter pres fra de pårørende, ægtefælle og voksne børn, eller fra kolleger og arbejdspladsen.

– Joh, i mange tilfælde sker der tilbagefald. I hvor stort omfang, det sker, har vi ikke præcise tal på. Men en del henvender sig igen, og det skal man være meget velkommen til. Vi ser det ikke som, at behandlingen er mislykkedes, men mere at det kan være et skridt på vejen til at blive fri af afhængigheden. Nogle skal igennem behandlingen et par gange, før det lykkes for dem.

Større succes

– Gennem årene er succesraten for behandling af alkoholmisbrug steget meget. Blandt andet fordi metoderne baseres på den forskning, der sker, og fordi vi er blevet meget bedre til at tilpasse behandlingen til den enkeltes behov. Samtidig er vi mere bevidste om, at behandlingen i vid udstrækning skal ske ad frivillighedens vej. De faktorer er med til at give en bedre effekt af behandlingen, siger Peter Bloch-Sørensen. ■

Landsstatistikken

Hvis landsstatistikken omsættes til lokale forhold, er der i Vejle Kommune ca. 15.000 borgere, der har et skadeligt forbrug af alkohol, og der er ca. 3.000, som er afhængige af alkohol. Det betyder, at ca. 2.400 børn i kommunen vokser op med en mor eller far, der drikker for meget. Vejle Kommune har 114.000 indbyggere.

De, der søger hjælp til at komme ud af misbruget, har i gennemsnit haft et skadeligt forbrug af alkohol i 12 år.

Forbruget af alkohol i Danmark er faldet gennem de sidste 6-8 år. Det er særligt markant for de unge. Dog ikke for gruppen 60+, også kaldet 'rødvinsgenerationen'. I denne gruppe er det primært kvinderne, der har fastholdt det store forbrug.

– Fordi de er bedst til at skjule det og klarer sig bedre på trods af det store forbrug, som lederen af RusmiddelCenter Vejle, Peter Bloch-Sørensen udtrykker det.

Statistikken viser også, at for gruppen på 60+ gælder det, at jo højere uddannelse, jo mere drikkes der...

RusmiddelCenter Vejle

RusmiddelCenter Vejle er et ca. 30 år gammelt tilbud, som undervejs har skiftet navn nogle gange. Indtil begyndelsen af 2018 hed det Vejle Misbrugscenter, men navnet havde en for negativ klang, og mange troede, at det kun var for stofmisbrugere.

Med navnet 'RusmiddelCenter Vejle' åbnes der mere for alle tilbud: Her fås gratis rådgivning, ambulant eller døgnbehandling, hvis man gerne vil ud af sin afhængighed af alkohol eller stoffer.

RusmiddelCenter Vejle har til huse på Horsensvej 35 i Vejle med alkoholbehandling. I samme bygning findes 'Ungeafdelingen' for unge under 25 år. Rusmiddelcentret samarbejder med Vejle Kommunes døgntilbud i Egtved. Centret består også af afdelingen på Sønderbrogade 40-42 for voksne stofmisbrugere. Det er også herfra de op-søgende gademedarbejdere tager ud. RusmiddelCenter Vejle drives af Vejle Kommune.

RusmiddelCenter Vejle

Gademedarbejderen:

Et hårdt liv på gaden – men der er hjælp at få

I Vejle by skal RusmiddelCenter Vejles tre gademedarbejdere skabe tillid og bygge bro mellem gruppen af socialt udsatte borgere og de mange tilbud om hjælp og støtte, der er.

– Det er hårdt at leve sit liv på gaden. Det stresser ikke at have nogen fast adresse, være på stoffer, være psykisk syg og i det hele taget have svært ved at håndtere livet, fortæller Trine Halle. Hun er gadesygeplejerske og en af RusmiddelCenter Vejles tre opsøgende gademedarbejdere. De har base i centrets afdeling Sønderbrogade 40-42 i Vejle by, og det er unge og voksne socialt udsatte – hjemløse og stofmisbrugere, alkoholikere, gade prostituerede – som gademedarbejderne hjælper.

Hårdt for kroppen

– „Sundhed for alle“ gælder jo også de socialt udsatte. Det er hårdt for kroppen at være på stoffer og på evig vandring, hvis man ikke har et fast sted at bo. Det er ikke altid, man får en god nats søvn, og det er heller ikke altid, at maden er den bedste. Mange af dem har et skrantende helbred, og der kan være mange grunde til, at de ikke selv magter at komme til læge, fortæller Trine Halle.

Opholdsstederne er mange: De kan være Parasollen, Kirkens Korshær, Kaos & Co, og nogle holder til på Vejle Banegård. Og som alle andre kan de lide at komme i byens parker, når solen skinner. De bor i kolonihaver, hyttebyen, i boligkvarterer og på herberger. Så for at være så synlig og nå så mange som muligt er gademedarbejderne på arbejde både om dagen og om aftenen.

Tålmod og respekt

– Vi har tre opgave-områder. Det er relationsarbejde, brobygning og sundhedsfremme, siger Trine Halle, der har været sygeplejerske i 22 år og de seneste godt halvandet år gadesygeplejerske i Vejle.

– Det første er relationsarbejdet. Her skaber vi relation til – får kontakt med – de enkelte borgere. De skal vide, at jeg har tavshedspligt og er der for at hjælpe og ikke vil tage noget fra dem.

– Først når den relation er skabt, kan

der bygges bro mellem den udsatte og for eksempel lægen, tandlægen, Kirkens Korshærs varimestue, herberg, apoteket, kriminalforsorgen, retten og ikke mindst til RusmiddelCenter Vejle, hvor de kan få hjælp og komme i behandling. Det kræver i hvert fald tålmodighed og respekt. Vi gør ikke noget mod deres vilje, men skal derimod have deres samtykke. Det hænder, at vi først skal overbevise dem om nødvendigheden af, at de f.eks. kommer til læge eller i behandling. Ofte vil de gerne have, at vi tager med dem til lægen. For de kan ikke altid huske bagefter, hvad lægen sagde, og hvad det er, de skal gøre, for at få det bedre, fortæller gadesygeplejersken, der har en generel opgave i at fremme sundheden hos de udsatte borgere.

Mindsker skaderne

– Sundhedsfremme kan ske på mange måder. Det er ikke min opgave at få dem til at holde op med at drikke, tage stoffer eller på anden måde „tage noget fra dem“. Vi arbejder med „harm-reduction“, som betyder, at vi skal hjælpe med at mindste de skader, deres livsførelse kan give. Jeg kan opfor-

– Det er vigtigt med et tillidsfuldt forhold til de socialt udsatte borgere for at kunne hjælpe dem, siger Trine Halle, gadesygeplejerske i Vejle.

Af: Anna Marie Bohsen

Foto: Nils Rosenvold

dre dem til også at drikke vand, give dem mavesyre neutraliserende medicin, og hvis de tager stoffer, at de bruger rent værktøj og ikke fixer alene.

Generelle sundhedsfremmede tiltag kan bl.a. være at give dem mulighed for at blive screenet for hepatitis (leverbetændelse) via blodprøver, og at de i Lungebussen kan scannes for KOL og lungebetændelse. Borgere, der er i behandling i RusmiddelCenter Vejle, får d-vitaminsuppler, hvis de har mangel på d-vitamin. Desuden undervises de også i førstehjælp og hjertemassage, så de kan hjælpe, når en kammerat har taget en overdosis. De får udleveret en medicinsk spray „antidote“, som sprøjtes op i næsen på den syge, der bliver stabiliseret i kort tid, så der kan tilkaldes en ambulance.

Tæt samarbejde

– Vores arbejde er også at opsøge den borger, som vi ikke har set et stykke tid, og hvor de, som de færdes i blandt, er bekymrede for. Ved sådanne bekymringsbesøg er vi ofte to medarbejdere af sted. For vi ved ikke altid, hvad der vil møde os – og det kan være nødvendigt at være to, hvis der skal

ydes og hentes hjælp. Når der er skabt tillid er ’bekymrings-samtale’ også at spørge ind til, hvad der er svært ved livet...

De opsøgende gademedarbejdere har et tæt samarbejde med en lang række personer og institutioner. Det er den kommunale hjemmepleje, Cityforeningen, personalet på banegården og pedellerne i byens parker. Blandt andre.

Stor taknemlighed

– Ganske vist er det svært at finde billige boliger i Vejle by, men kommunen er et rigtig godt sted at bo, fordi der er så mange gode tilbud til dem, der har svært ved at klare sig selv, siger Trine Halle.

– Derfor er det et fantastisk spændende arbejde, og man bliver ydmyg over at møde disse mennesker. For trods deres ofte meget svære liv, har de overskud til at vise taknemmelighed og sige tak for den hjælp, de får. De er meget taknemlige over at blive mødt og set. Jeg oplever næsten altid, at patienten har givet lægen hånd og sagt tak for hjælpen. Det bliver man rørt over, siger gadesygeplejersken...

Det skulle jeg have gjort for meget længe siden...

– At komme af med afhængigheden og trangen til at drikke, giver en ubeskrivelig frihed, fortæller Erik Nørkjær, 65 år, om at komme i behandling...

I starten kunne han godt passe sit arbejde. Han var bl.a. chef for en halv snes medarbejdere. Han synes, han slappede af og hyggede sig, når han drak. Det var mest i weekendene, det stod på. Og da han gik på efterløn som 62-årig, kunne weekenden strækkes til at vare hele ugen. Det fortæller Erik Nørkjær, 65 år, en stille eftermiddagsstund kort før mødet i efterbehandlingsgruppen. Han har drukket en del. I dag fortryder han, at han ikke søgte hjælp langt tidligere.

Det bedste!

– At få hjælp til at komme af med drikketrangen og afhængigheden er det bedste, jeg har gjort. Det har givet mig en fantastisk frihed, som jeg slet ikke havde forestillet mig fandtes. Jeg er virkelig blevet sat fri og kan gøre, hvad jeg vil. Det har i den grad givet ro i mit liv at få brudt med tabuet og få talt om alt det, der gjorde livet så svært, når man er afhængig af alkohol. Ikke noget med at lyve, ikke noget med at skulle holde facaden, ikke noget med at ’lade som om’, siger han.

Statistikken viser...

at 20 procent af alle indlæggelser på hospital, er alkoholrelaterede.

– Alle samtaler har været vigtige, og tilliden til dem, der hjælper, er uvurderlig, slår Erik Nørkjær fast. Det er knap 2 år siden, at han besluttede sig for at gå i behandling. Det var efter pres fra hustruen, der satte ham stolen for døren. For selvfølgelig gik drikkeriet ud over familien.

Svær erkendelse

– Men det er meget svært at erkende, at man har et problem. Skyld og skam fylder rigtig meget, fortæller Erik Nørkjær, der ikke har været i medicinsk behandling, men i et længere samtaleforløb.

– Det var da svært at skulle sige farvel til sin bedste ven gennem mange år: Øl og vin. For man skal erkende sin afhængighed og få brudt sin drikketrang. Det er hårdt, det tager tid – men det kan lade sig gøre. Og her har samtalerne været uvurderlige. Vi har fået talt om alle aspekter i at gå fra at være afhængig af alkohol til et normalt liv uden: Hvordan håndterer jeg at gå til fest uden at drikke? Der er jo spiritus i velkomstdrinken og vin i sovsen. Hvad gør jeg? Der er frygten for tilbagefald – men der er også støtten til at holde sig fra alkohol.

Godt at få talt ud

Undervejs i forløbet har vi talt om, hvordan jeg havde det. Og det er utroligt godt at få talt om det og at finde måder at

Tema: RusmiddelCenter Vejle

– Hver eneste samtale har betydet meget. Det giver ro at få brudt tabuet, siger Erik Nørkjær – her sammen med Gitte Møller, sygeplejerske og alkoholbehandler.

leve det „nye“ liv på med megen fri tid. Det har også været meget vigtigt at få familien inddraget i behandlingen. At kunne sige, hvordan det har været. De har fortalt mig om alle deres bekymringer. Nu har vi fået luft, og lige som jeg er de også blevet sat fri. Sådan i ordets bredeste betydning.

En evig udfordring

Ved bordet er også Gitte Møller, der er sygeplejerske og alkoholbehandler. Hun er behandler i den efterbehandlingsgruppe, som Erik Nørkjær er med i.

– Fordi man er kommet ud af sin afhængighed, er man jo ikke „helbredt“. Farerne lurer stadig. Langt de fleste skal lære at „være i stue“ med alkohol uden at drikke. Og det kan være en evig udfordring. For alkohol er jo en del af de flestes hverdag – en del af det sociale liv – og hvad er det, man gør, når det er jul, påske, pinse, familiefester og grillfest hos naboen? Det skal man hver især og i fællesskab finde ud af. Det kan man bl.a. ved at leve sundt med sig selv og ikke trække sig væk og isolere sig. Men det er også noget, man skal finde ud af at tackle, siger Gitte Møller.

Livsbekræftende

Erik Nørkjær har været glad for at være med i en gruppe og ser det som en styrke i hele den proces, han er inde i.

– Det er fantastisk livsbekræftende at mødes med folk, der har været ude i det samme som en selv. Det er godt at høre hinandens historier, og vi har meget erfaring at udveksle. Det giver mod til at klare hverdagens udfordringer. Samtidig har man nogle at måle sig med – spejle sig i. Og det er godt, siger han... ●

Gruppetilbud

En vigtig del af behandlingen for afhængighed af alkohol er tilbud om at komme i en gruppe.

I Eriks gruppe er der lige nu 6 deltagere. Der må max. være 8-9 deltagere, for at det kan give taletid til alle. Møderne er på 2 timer hver anden torsdag og består f.eks. af tema-drøftelser, samtaler og undervisning. Man skal være ædru for at være i gruppen, og der er løbende optag, og man kan være i gruppen i op til et år. Borgere, der kommer i alkoholbehandling, tilbydes først individuelle samtaler, par- og familiesamtaler. Tilbuddet om at være i en efterbehandlingsgruppe kommer først senere i behandlingsforløbet. Der er tilbud om hjælp til afrusning efter behov og anden medicinsk behandling. Der er også tilbud til pårørende.

Invitation til Vejles eget folkemøde

Vejles Folkemøde den 8. og den 9. juni er en folkefest, hvor Vejle Kommune fejrer mangfoldigheden, fællesskabet og nærdemokratiet – og du er inviteret!

Til Folkemødet sætter vi fokus på emner inden for resiliens, fællesskaber og nærdemokrati. Idéen er, at vi sammen med dig kan skabe nye måder at tænke og løse problemer på – det kan være klimaforandringer, ensomhed, digitalisering, urbanisering, polarisering mv. – og dermed bane vejen for en bedre fremtid for os alle.

Vejles Folkemøde er for alle, der interesserer sig for, hvordan Vejle som by og kommune skal se ud i fremtiden. Det er en neutral platform, hvor borgere, politikere, embedsmænd, institutioner og frivillige organisationer kan mødes i øjenhøjde og snakke om nutidens problemer og fremtidens løsninger. Dialog og debat er i fokus, så vi kan finde fælles løsninger.

Vejles Folkemøde foregår

Fredag den 8. juni kl. 12-18 og lørdag den 9. juni kl. 9-14 på Rådhuset i Vejle, men der vil også være enkelte aktiviteter i Mariaparken, Sct. Nicolai Kirke og Foreningernes Hus.

Vi gi'r kaffen

– besøg demo-teltet med velfærdsteknologi

Velfærdsforvaltningen, som består af Senior, Handicap, Social og Psykiatri, deltager med et demo-telt på Rådhuset. Teltet er spækket med velfærdsteknologier til ældre og mennesker med forskellige psykiske eller fysiske handicaps. Teknologierne skal bl.a. lægge op til spændende snakke om de dilemmaer, som brugen af velfærdstek-

nologi kan afføde, f.eks.:

Er det ok at give demente en robot-sæl til at skabe ro og tryghed?

Må man installere en GPS-chips i den dementes jakke eller sko?

Og etiske og generelle spørgsmål som:

Er det et kommunalt problem, hvis folk er ensomme?

Hvor går grænsen mellem omsorg og formynderi?

Hvordan skaber vi plads til alle borgere i byens rum?

Hvad tænker du?

Vi håber, at du har lyst til at kigge forbi vores telt, som er bemandet med medarbejdere, politikere, andre meningsdannere mv., som gerne vil høre din mening.

I teltet er også en kaffevogn, og bag disken står en kaffebarista klar til at servere ægte „Dilemma-kaffe“. Nyd kaffen, mens du f.eks. selv deltager i en dilemmasnak eller blot lægger øre til andres snakke.

Klip kaffekuponen ud og indlæs den i teltet. Er du ikke den store kaffedrikker, kan du også få te eller kakao.

Velfærdsforvaltningens demo-telt har åbent fredag den 8. juni kl. 12-18 og lørdag den 9. juni kl. 9-14.

Læs mere om folkemødet på www.resiliens.vejle.dk. Umiddelbart op til arrangementet vil der også blive annonceret i den lokale presse.

DILEMMA-KAFFE
DIALOG – VELFÆRD – FREMTID

Kupon til „Dilemma-kaffe“
– vælg mellem specialkaffe/-te eller kakao

Indlæs kuponen i demo-teltet på Rådhuset fredag den 8. juni fra kl. 12-18 og lørdag den 9. juni fra kl. 9-14.

10 tegn på demens

Hvis du eller dine pårørende oplever, at disse tegn optræder ofte eller tydeligvis bliver værre, er det en god idé at bestille tid hos lægen eller kontakte Vejle Kommunes Demensenhed på telefon 76 81 66 00.

1. Glemsomhed

Det er normalt at have brug for huskesedler eller glemme en aftale for senere at komme i tanke om det. Det er ikke normalt at spørge om det samme flere gange eller glemme noget, man har lært for kort tid siden.

2. Besvær med at udføre velkendte opgaver

Det er normalt at skulle have hjælp til at indstille fjernsynet. Det er ikke normalt at have problemer med at følge en opskrift, man har brugt mange gange tidligere.

3. Problemer med at finde ord

Det er normalt ikke at kunne finde det rette ord ind imellem. Det er ikke normalt at gå i stå midt i en samtale uden at ane, hvordan man kommer videre eller at kalde tingene noget helt forkert (f.eks. at sige 'viserklokke' i stedet for 'ur').

4. Forvirring om tid og sted

Det er normalt at komme i tvivl om, hvilken ugedag det er. Det er ikke normalt ikke at vide, om det er forår eller efterår eller glemme, hvor man er, og hvordan man kom derhen.

5. Svigtende dømmekraft

Det er normalt at træffe en dårlig beslutning af og til. Det er ikke normalt at tage sandaler på om vinteren eller gentagne gange lade sig overtale til at købe ting, man åbenlyst ikke har brug for eller råd til.

6. Problemer med at tænke abstrakt

Det er normalt at have lidt svært ved at forstå en talemåde eller ordsprog som f.eks. „det er som at slå i en dyne“. Det er ikke normalt at tro, at musene bogstaveligt talt danser på bordet, når katten er ude.

7. Vanskeligheder med at finde ting

Det er normalt at glemme, hvor man har lagt fjernbetjeningen. Det er ikke normalt at lægge brillerne i køleskabet eller anklage andre for at stjæle de ting, man ikke kan finde.

8. Forandringer i humør og adfærd

Det er normalt at have en dårlig dag eller blive irriteret, når ens vaner bliver brudt. Det er ikke normalt at tabe fatningen, blive mistænksom, bange, vred eller forvirret uden nogen oplagt grund.

9. Ændringer i personlighed

Det er normalt at ændre holdning over tid og kunne sige undskyld, hvis man er gået over stregen. Det er ikke normalt at sige alt, hvad man tænker, uden at tage hensyn til andres følelser.

10. Mangel på initiativ

Det er normalt, at man nogle gange ikke orker arbejdet, familien og sociale forpligtelser. Det er ikke normalt ofte at trække sig fra fritidsaktiviteter, sociale sammenkomster eller sport, som man ellers plejer at gå op i.

(Kilde: DEMENSPPLAN 2025 – et demensvenligt Vejle)

Kommune nyt

Det nye Frivilligråd

Alle kandidater til det nye Frivilligråd er nu på plads. Disse 14 personer repræsenterer det sociale, frivillige område de næste fire år:

Foreningernes Hus Vejle:

Anders Hareskov Andersen, formand for Frivilligrådet, og Lisbeth Hansen.

FrivilligCenter Egtved: Kent Jensen.

FrivilligCenter Jelling: Nis Bruun.

FrivilligCenter Børkop:

Torben Madsen.

FrivilligCenter Give:

Knud Møller, næstformand for Frivilligrådet.

Handicaporganisationer: Jens Bork.

Patientforeninger: Mogens Vedel.

Ældregrupper: Anna Marie Jensen.

Børn og Unge: Susanne Clausen, Broen Vejle, næstformand for Frivilligrådet.

Humanitære foreninger: Bjarne Sørensen, Danske Bloddonorer.

Væresteder: Jette Bast, Vejle Krisecenter.

Politiske repræsentanter:

Gitte Frederiksen, Voksenudvalget og Azra Hasanbegovic, Seniorudvalget.

Kontakt til kommunen

Myndighedsafdelingen

Kontakt Myndighedsafdelingen, hvis du har et fysisk, psykisk eller socialt problem og har brug for hjælp fra Vejle Kommune.

Myndighedsafdelingen, Vestre Engvej 51B.
Mail: myndighedsafdelingen@vejle.dk

Åbningstider for telefoniske henvendelser

Tlf. 76 81 00 00, telefontid kl. 8.30-11.00 for hjemme-hjælp, forløbskoordinator, boliger, handicap og social-psykiatri.

Tlf. 76 81 00 00, telefontid kl. 8.30-9.30 for personlig hjælper (BPA), personlige hjælpemidler, velfærdsteknologiguiderne, syns- og teknologiske hjælpemidler og handicappede.

Åbningstider ved personligt fremmøde

Mandag-onsdag: kl. 8.30-15.00
Torsdag: kl. 8.30-15.00, Fredag: kl. 8.30-14.00

Har du brug for hjælpemidler, skal du kontakte

Myndighedsafdelingen, Vestre Engvej 51B
Tlf. 76 81 80 81, telefontid kl. 8.30-11.00
Mail: myndighedsafdelingen@vejle.dk
www.vejle.dk/hjaelpemidler

Kontakt til områdekantoret

Kontakt områdekantoret, hvis du vil deltage i aktiviteter, har pårørende på et plejecenter eller får hjemme-hjælp og har valgt Vejle Kommune som leverandør.

Område Nord, Sofievej 2-4 i Vejle

Tlf. 76 81 77 00, mail: omraadenord@vejle.dk
www.omraadenord.vejle.dk

Område Øst, Gulkrog 9 i Vejle

Tlf. 76 81 71 00, mail: omraadeost@vejle.dk
www.omraadeost.vejle.dk

Område Vest, Teglgårdsvej 15, 3. sal i Vejle

Tlf. 76 81 79 00, mail: omraadevest@vejle.dk
www.omraadevest.vejle.dk

Demensenheden

Gl. Kolding Landevej 43 i Vejle
Tlf. 76 81 66 00, mail: demensenheden@vejle.dk

Frit valg af leverandør

Du kan finde alle godkendte leverandører til hjælp og pleje på www.vejle.dk/fritvalg

Kvikservice for hjælpemidler

Har du en varig funktionsnedsættelse, og har du brug for et hjælpemiddel, som kan lette din dagligdag? Så besøg kommunens Kvikservice. Brug Kvikservice, når det handler om enkle problemer.

KVIK-Service

Hjælpemiddeldepotet, Niels Finsensvej 16B i Vejle
Åbent hver torsdag kl. 13.00-17.00

Kontakt Borgerservice

Kørekort	76 81 01 56
Pas	76 81 01 56
Helbrestillæg, personligt tillæg	76 81 01 74
Sygesikring	76 81 01 56
Digital Post	76 81 01 74
Skat	(kun personlige henvendelser)
Øvrige områder	76 81 00 00

Sundhedshus Vejle

Forebyggende hjemmebesøg

Telefon 76 81 80 96
Træffes mandag-torsdag kl. 8.30-10.00
Mail: hjemmebesog@vejle.dk

Sundhedskurser

Telefon 76 81 81 01
Træffes mandag-torsdag kl. 8-15, fredag kl. 8-14
Mail: sundhedscenter@vejle.dk

Genoptræning efter sygehusophold

Telefon 76 81 83 00
Træffes mandag-torsdag kl. 8.00-9.30 og 13.30-14.30
Mail: sundhedscenter@vejle.dk

Kommende kurser

Psykisk førstehjælp

Kursusstart onsdag den 4. juni kl. 8.00-15.00

Rygestop

Datoerne for forårets kommende kurser kan snart ses på www.vejle.dk/rygestop

Sundhedsagentuddannelsen

Starter den 10. september kl. 10.30-13.00

Læs mere på www.vejle.dk/sundhed

Flydende kunst på Vejle Fjord

Udstilling: VILDE SAMLINGER

Kulturmuseet Spinderihallerne

Private samleres kæreste ejendele og nogle af de vildeste og mærkeligste genstande fra vores samling... Kom tættere på at forstå trangen, manien og værdien i at samle på ting.

Vi kender alle nogen, der samler på et eller andet. Bøger. Kuglepenne. Dukker. Souvenirs fra ferierne sydpå. Nogen har små samlinger, andre store. Nogen indretter hele rum i huset til deres samlinger. Nogle er født med lysten til at samle og begynder allerede som barn at samle smukke sten fra stranden eller skoven, eller samle på skaller fra strandkanten. Fascinationen kan vokse og centrere sig om servietter, tændstikæsker eller dukker, glansbilleder eller autografer. Listen er uendelig.

På Kulturmuseet Spinderihallerne sætter vi i 2018 fokus på private samlere. Både nulevende samlere og samlere, der for mere end 100 år siden omskabte dele af deres hjem til små museer med de vildeste ting.

Kom ind i samlernes verden, når vi åbner dørene op for de private samlinger.

Udstilling: SÅ' DER SAMLING!

Vejle Kunstmuseum

Til udstillingen SÅ' DER SAMLING går vi i magasinet og hiver både gamle kendinge, oversete perler og tre helt nyhervervede værker frem i lyset.

En samling er en gave, der bliver ved med at give. Der vil altid opstå nye vinkler, når vi stiller nye spørgsmål. Udstillingen SÅ' DER SAMLING er delt op i overordnede temaer, som skaber mulighed for nye brudflader og sammensætninger på tværs af tradition og kronologi. På opdagelsesrejsen rundt i samlingen

hylder vi de lokale helte, kigger ind i privaten og inviterer på udflugt i den mere eller mindre vilde natur. Vi har fundet værker, der handler om alt fra vores abstrakte hverdag, til vores trang til at kortlægge og forstå verden omkring os.

Publikum skal stemme om, hvilket værk der af fire omgange skal pryde favoritvæggen i udstillingen. Og så er der naturligvis også en væg med fabelagtig gammel grafik – for vi lader selvfølgelig ikke en eneste chance gå forbi, når vi har chancen for at hive magi ud af arkivskabene! Tag dine venner og din familie med. Der er plads til alle. Så' der samling.

Udstilling: FLOATING ART 2018

Vejle Fjord – mellem Lystbådehavnen og Skyttehushaven

I sommeren 2018 sætter Vejle Kunstmuseum fokus på ung kunst og arkitektur på Vejle Fjord. Med Floating Art 2018 ønsker vi at gøre fjorden til platform for nye tendenser i samtidskunsten, hvor både kunstens og arkitekturens egenskaber kommer i spil.

Floating Art har i år fået 90 forslag til kunst- og arkitekturprojekter til sommerudstillingen på Vejle Fjord. Det er dobbelt så mange som sidste år, og de indsendte værker kommer bl.a. fra Tyskland, Norge, Sverige, England, USA og Danmark.

De besøgende til udstillingen på Vejle Fjord kan i 2018 opleve 12 flydende kunst- og arkitekturprojekter, der eksperimenterer med metoder og gør væsen af sig – både i form og indhold. Udstillingen åbner Sankt Hans aften, lørdag den 23. juni, og lukker den sidste dag i Trekantområdets Festuge, søndag den 2. september.

VejleMuseerne
Oplevelser i tiden

